

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiiu, str. Măcelarilor 45.

Correspondențele

să se adreseze Redacției »Telegraful Român«, str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trelori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Nr. 7096 Școl.

Notificare oficială.

Pentru primirea în secțiunea pedagogică a seminarului arhidiecezan sunt a se observa următoarele:

În secțiunea pedagogică a seminarului arhidiecezan se primesc petenți din arhidieceză, cari au împlinit 14 ani, și nu au trecut peste 18 ani, și cari au absolvat cu succes 4 clase gimnaziale, reale ori civile.

Pentru primire se recere, ca petenți la cererea adresată consistorului arhidiecezan și scrisă cu mâna proprie, să accludă în original următoarele documente:

1. Estras din matricula civilă despre naștere;
2. Estras din matricula parohiei despre naștere;
3. Testimoniu școlar;
4. Atestat medical despre starea sănătății și despre întregitatea spirituală și corporală, prin care să se constate anumit, că petentele nu are nici un defect, ce l-ar face neadmisibil pentru funcțiunea de învățător.

Cererile sunt a se adresa consistorului arhidiecezan până cel mult la 14/28 August 1915.

Sibiiu, din ședința consistorului arhidiecezan, ca senat școlar, ținută la 16 Iulie 1915.

Consistorul arhidiecezan.

Evenimentele istorice de astăzi.

Privite în lumina sufletescă a poporului nostru.
De Iosif Gomboș, preot.

IV.

Noi Români de pretutindenea, și în special cei din Ungaria, suntem un popor eminent moral. Fiii poporului nostru, crescuți în frica lui Dumnezeu, nu vor putea sprigini nici când banditismul. Mâna pătată de sânge nevinovat noi nu o vom strânge; sufletul nostru nu-l vom întina nici odată cu păcatul spriginirii ucigașilor. Românul preferă să moară moarte glorioasă pe câmpul de luptă, decât se nesocotească moralul, decât se-și spurce sentimentul seu religios-moral.

Nu putem presupune, că Românii din România să nu cunoască și se nu respecte acest sentiment curat al nostru. Și nu putem presupune, că România să fie vreodată capabilă a sprigini cauza inamicilor moralului, prin urmare cauza inamicilor patriei noastre.

Ne doare inima însă, când suntem siliți a constata, că oameni fără moral și Dumnezeu, oameni, cari și până au fost în mijlocul nostru au nesocotit sentimentele noastre, azi ca transfugi lași voesc a seduce opinia publică a României, prezentând evenimentele istorice ce sunt în curgere, nu în lumina sufletească a poporului, ci în lumina coruptă de patimi a sufletului lor.

Are să se știe, că Românii din Ungaria nu-și vor perde cumpătul lor.

Din calea ce le-o indică sentimentul lor moral, — desvoltat la un înalt grad de perfecțiune, — ei nu se vor abate!

Purtarea fraților din Bucovina a fost un clasic exemplu de conduită a poporului nostru de sub sceptrul habsburgic. Pe bucovineni nu numai apărarea vetrei strămoșești și a credinței neclintite față de patrie și tron i a determinat se formeze legiunea voluntarilor români și se lupte cu multă vitejie contra inamicului țării, contra moscoviților, ci și sentimentul moral al poporului nostru, care sentiment pretinde pedepsirea păcatului, combaterea banditismului.

Tot asemenea au căutat se purceadă și vor purcede Românii din Ungaria, când un dușman, fie acela chiar de neamul nostru, ar păși re aceste plaiuri spre a face servicii imoralului și banditismului. Să se știe, că sentimentul nostru moral, și prin acest sentiment însăși vocea lui Dumnezeu, și atunci ne-ar demanda se luptăm pentru gloria stindardului țării și al regelui-împărat Francisc Iosif I-iul, pentru biruința armelor noastre, cari ni-zuesc a mântui lumea de păcat, de imoralul ce începe a stăpâni sufletul multor popoare!

Armata noastră, în alianță cu cea germană are menirea se premenească lumea ce s'a ticăloșit, să o trezească, să o deștepte la o nouă viață, morală și creștinească.

Dar soldatul Român din Ungaria luptă cu îndârjire contra Rusului și pentru aceea, pentru că e convins, că adevăratul inamic al românismului, care ține deja sub jugul seu peste 2 milioane de români moldoveni, e Rusul.

Așa judecă fiecare român adevărat. În indivizii, cari și-au părăsit posturile, în desertorii nostri, noi însă nu putem recunoaște pe adevărații Români. Acești indivizi sunt *fiii perduți ai neamului nostru*, pe cari trebuie se-i izoleăm din societatea oamenilor de bine, să-i demascăm, pentru a-și lua pedeapsa meritată.

Pe adevăratul Român îl putem cunoaște după viața și faptele lui, cari sunt morale. Adevăratul Român a fost și va fi întotdeauna dinastic, credincios tronului și patriei sale, și mai pesus de toate modest, cu caracter firm, spriginitor a tot ce e bun și nobil.

Românul adevărat nu e dezertor, nici transfug; nu spriginește, nici nu se identifică cu bandiții, cu tăciunarii, cu dinamitarzii, sau cu pirații. Iar războiul de azi îl purtăm contra acestora.

În cele expuse până aci am zugrăvit în lumina sufletească a poporului nostru răspunsul la întrebarea: dacă adevărul divin și dreptatea e pe partea țării și armatei noastre, sau e pe partea contrariilor? Dacă moralul ne spriginește pe noi, sau pe inimizii noștri?

Este însă o categorie de oameni, care ar dori, ca poporul nostru să se lapede de comoara cea mai scumpă a sufletului său, de sentimentul mo-

ral, spre a-l face accesibil unei politice imorale. Aceștia ne pun între-barea următoare: Care va fi răsplata noastră pentru jertfele ce le prestăm cu atâta prisosință în acest mare războiu?

Acestora, bazat tot pe spiritul blând, calm și conciliant, ce stăpânește inimile poporului nostru, — le răspund:

Noi, Românii din Ungaria, trăim de peste 1000 de ani în aceasta patrie, fără a fi putut fi desnaționalizați.

Am purtat timp îndelungat jugul feudal, dar nici acest jug n'a putut falsifica eul nostru, nici trezvia sufletească a poporului nostru.

Era eliberării popoarelor din Ungaria de sub jugul feudal a fost salutată de noi Românii cu aceeași bucurie, ca și de Maghiari, căci soartea lor, cu puține excepțiuni, poate cu nimic nu era mai bună decât a noastră.

Era o acțiune comună a tuturor popoarelor din Ungaria: Magiari, Români, etc. acțiune îndreptată contra feudalismului și avea să se termine cu deplin succes, dar fără vărsare de sânge. Durere însă, altfel am interpretat noi feudalismul, și altfel unii dintre maghiari. Deci marea acțiune de eliberare fu prefăcută în revoluție, nu contra opresorului comun, contra feudalismului, ci popor contra popor, s'a pornit o luptă de extirpare a raselor. Dar fără voia și vina popoarelor beligerante.

Vina o poartă acei conducători maghiari de pe vremuri, cari pentru a mântui nobilimea, au susținut, că împăratul-rege e cel mai mare feudal, iar poporul nostru a susținut, că nobilimea e feudalul. Și aceste două interpretări contrare au dau ansă la lupta sângeroasă de rase din anii 1848 — 1849. Adecă unii și aceiași frați de suferință, pe neașteptate și fără voea lor se întâlnesc în două tabere contrare, și în loc de a-și îndrepta ura contra inamicului comun de atunci, săucid ei reciproc, ca niște smintiți.

Ranele cauzate de anii 1848 — 1849 în sânul societății popoarelor din aceasta patrie au fost prea adânci, ca ele să se poată vindeca curând.

Se putea închipui ceva mai natural decât aceea, ca relațiile de bună prietenie, de încredere reciprocă, să dispară pe timp mai îndelungat dintre popoarele diferite ale acestei patrii, și locul dragostei să-l ocupe ura, ce se traducea în *șovinism național*?

Iată cauza, pentru ce am pierdut, în loc se fim câștigat, în acest interval de timp, drepturi pentru poporul nostru!

De vom judeca fără patimă această atitudine a Maghiarilor, nu putem afla în ea nimic abnormal. Ce făceam oare noi în situația lor? Cred că asemenea.

A fost o necesitate chiar să vină peste noi o atare cataclizmă, pentru a putea demonstra, că și noi suntem tot atât de credincioși fii ai acestei patrii, ca Maghiarii, pentru a demon-

stra, că poporul nostru nici înainte de 48, nici azi, nu poartă în sânul său ură contra poporului maghiar, că noi atât în trecut, cât și azi, vedem în iubitul nostru rege Francisc Iosif I pe părintele adevărat al patriei și al popoarelor din aceasta patrie.

Prin loialitatea, alipirea, credința și vitejia poporului nostru, dovedită în acest crâncen războiu, am șters orice urmă a urei din trecut, a șovinismului ce ne persecuta și punea pedeci în realizarea dorințelor noastre de înfrățire cu poporul maghiar.

Victoria armelor oștirilor aliate nu e numai victoria popoarelor până acum mai mult privilegiate, ci și a poporului nostru, care pe viitor nu va mai cerși, ca în trecut, drepturile sale, ci le va pretinde, ca o dreaptă răsplată a sacrificiilor prestate. Și le va primi!

Drepturile ce ni se cuvin să știu deja de mult, nu s secrete, căci se cuprind în programul nostru național. Realizarea pretensiunilor noastre se va putea efectui cu atât mai ușor, cu cât pe viitor nime nu mai poate dubita în sinceritatea poporului nostru, căci s'a dovedit de neîntemeiată acea acuză absurdă, că noi am atenta la integritatea statului.

Noi dorim *conservarea noastră ca popor român, cu aspirațiuni culturale*, dorim chiar în interesul patriei noastre conservarea noastră, ca element de ordine. Noi dorim, ca în cadrul legilor Ungariei, prin instituțiunile noastre, să ne conservăm limba, legea și obiceiurile naționale.

Noi n'am voit nici când unitatea politică cu România, de o unitate culturală însă nu am fost străini. Dar și unitatea culturală numai până atunci am dori să existe, până când cei din România nu se abat dela adevărata cultură românească, care cultură să refere chiar și la conservarea însușirilor ce ne-a caracterizat neamul nostru: la cultura religioasă-morală, dinasticism, iubire de patrie, iubire de tot ce e bun, nobil și folositor.

Nouă nu ne trebuie cultura popoarelor streine, căci Sârbii sub eghida culturii și a naționalismului lor și-au creat bandiții, Rușii dinamitarzii, și Francezii tot sub eghida culturii și a liberalismului lor și-au creat ateștii. Iar Italienii?.. O, Italienii și-au creat caractere perverse și anarhiști. Iar Englezii sub eghida culturii lor s'au transformat în pirați.

Astfel de culturi nouă nu ne trebuie, pentru că acele culturi sârbite, franțozite, etc. nu se pot împăca cu sentimentul nostru moral.

Incheiu cu constatarea, că mulți din cei ce ca ieri se girau încă de conducători politici ai poporului nostru, azi în cele mai critice momente nesocotesc poporul, tac, nu au pentru el nici un cuvânt de învățătură, de orientare. Numai prelații noștri, cu preoțimea română, au dovedit, că sunt cei chemați, nu numai în vreme de războiu, ci și în vreme de pace se conducă neamul nostru. Ei nici în aceste zile grele nu au părăsit po-

porul, ci l-au orientat, liniștit și mângâiat.

În fine trebuie să mai constat, că potopul de sânge ce s'a vărsat și se varsă își are și efectele sale bune, căci a împrietenit popoarele monarhiei. Le-a deschis ochii să vadă clar, cine-s amicii și cine-s inimizii existenței lor. Relațiile acestea trebuie să devină din ce în ce tot mai intime. Inimizii noastre se vor convinge, că nu este putere omenească capabilă a ne zdrobi tăria armelor noastre și a nimici solidaritatea popoarelor monarhiei.

Binecuvântarea lui Dumnezeu are să se sălășluiească apoi asupra tuturor acelor popoare, cari au apărât moralul, cari au luptat pentru legea adevărului și dreptății. Cu aceasta binecuvântare de odată vom dobândi bunăstarea și fericirea mult dorită. Sub scutul legii adevărului divin, apărât cu atâta în-sufletire și abnegație din partea puterilor centrale, are să se sălășluiească pe pământ pacea durabilă și bunăvoirea între oameni.

Acordul turco-bulgar. Din Sofia se telegrafează, că Marți a fost încheiat contractul, în înțelesul căruia Turcia cedează de bună voie Bulgariei o parte de teritoriu de lângă Adrianopol și linia ferată Dedeagaci. Știrea aceasta a provocat mare consternare la Petrograd, pentru că ea înseamnă apropierea Bulgariei de puterile centrale și eșiră ea de tot din combinațiile puterilor din împătrita înțelegere.

Houston Steward Chamberlain.

Francezul, germanul și englezul.

Houston Steward Chamberlain — unul dintre cei mai de frunte cugetători ai zilelor noastre — a făcut în scrierile sale mai nouă o seamă de reflexii asupra războiului mondial. Primul său volum, în care tratează problemele pe cari le-a scormonit la suprafața războiului, s'a bucurat de o trecere extraordinară, fapt care l-a îndemnat să-și pună și pe mai departe condeiul său, din care au răsărit atâtea cugetări ingenioase, în serviciul cauzei mari a războiului. Nu de mult apăruse o nouă serie de «articole de război»,¹ dintre care o atențiune deosebită merită acela în care încearcă să pătrundă în psihologia popoarelor beligerante. Englezul Chamberlain, primindu-și creșterea în Franța, iar acum trăind în Germania, și-a păstrat o deosebită obiectivitate în felul său de-a caracteriza cele trei mari națiuni culte, ajunse azi la cuțite. Iată ce scrie:

Nu există nici urma unei afinități sufletești între englez și francez — spune Chamberlain. Cu toatăcă îi vedem azi luptând mână în mână, zadarnic vei încerca să afli o idee sau sentiment care să le fie comun. Mulți prizonieri francezi mărturiseau camerazilor lor germani: «Mai bucuros ne-am fi luptat împreună cu voi împotriva englezilor, decât mână în mână cu acești «bougres d'Anglais»! — Iată vocea sinceră a poporului. Poate nime dintre aceia, cari nu sunt ca mine acasă în ambele țări, nu va fi în stare să măsoare distanța polară, care desparte de o altă aceste două popoare. De câte ori am trecut dunga de apă, totdeauna mă simțeam oarecum buimăcit de această debarcare pe țărmurile unei alte planete. O antipatie înăscută, care nici odată nu se va putea înăbuși, desparte pe toate terenele englezilor de francez; dar singur faptul, că nu sunt capabili să se înțeleagă reciproc, trezește aparența unei înțelegeri: nefiind francez care să vorbească fluent englezește sau foarte rar un englez care să stăpânească deplin limba franceză, ei nu sunt în stare să-și spună unul altuia cât de mult se urăsc. Antipatia fizică, pe care o infiltrează francezul în en-

glez, și-a aflat de curând expresia drastică în ziarul unui sublocotenent englez căzut pe câmpul de război din nordul Franței, care se exprimă astfel despre camerazii săi aliați: «Am impresia că ofițerii francezi nu se spală în viața lor». În cele sufletești același lucru: un francez nu va înțelege nici când, că Shakespeare poate fi considerat de poet mare; întreaga literatură engleză e pentru francez ca nenăscută; capo d'opere ca Faust și Werther, filozofii ca Schopenhauer, Kant și Nietzsche, toți componiștii clasici germani se bucură de-o admirație extaziată în cele mai largi cercuri, câtă vreme cugetarea și poezia englezească e considerată de barbarie. În felul acesta «l'entente cordiale» e una din cele mai caraghioase farse cari s'au putut juca vre-odată în lumea rigidă a realității: unul trage pe celalalt pe sfoară și ca urmare se păcălește pe sine.

În Franța e individul singuratic — cercetătorul bogat în descoperiri, criticul așezat, oratorul splendid — care trezește cel mai viu interes, devremece colectivitatea națiunii tânjește într-o necreștere, sobrietate și stupiditate apăsătoare. Celebritatea nemțească din potrivă e nesuferită, până când interesul general e ferecat de importanța mare a împreunii lucrării, care dă dovadă nu numai de cultură generală și de darul de organizare, ci de cooperarea febrilă, conștiință și cuminte a o mulțime de puteri, cari singuratic n'ar fi putut promite astfel de prestațiuni neobicinuite, — la acestea se adaugă apoi ca întregire apariția unei vieți sufletești intenzive în mii de orașe, precum întreaga atmosferă, care împrejmuește și unește pe singuratici: familia, poezia, muzica, cultura spirituală răspândită până în cele mai îndepărtate unghiețe. Firește, e cu mult mai ușor a putea pătrunde în sufletul unuia decât a celui alt: prestațiile minorității din Franța pot fi cu ușurință pătrunse, fie ele cât de pretențioase, dar taina vieții germane care se scurge clipă de clipă, nu o va putea înțelege străinul nici o dată fără osteneală devotată. Dar prin aceasta am scos la iveală numai o jumătate din starea adevărată a lucrurilor; când studiezi însă o ființă vie, fiecare cunoștință își are partea sa întregitoare, reversibilă; același e cazul și aici. Va fi viața în Franța, ca apariție colectivă, redusă și lipsită de duh, iar Parisul singuratic nimic altceva decât un simptom de febră cronică, un punct singular, care în întreaga țară nu află resunet; să luăm însă din colectivitatea deșartă franceză pe oricare burghez sau țăran, oricând ne vom simți foarte bine în societatea lui: deși spiritul lui se mișcă între niște margini mai înguste, însă foarte sprinten; limba lui mai săracă decât cea nemțească îi acopere pe deplin trebuințele, o vorbește cu o măiestrie impunătoare; fiecare din noi știe de câtă neajutorare și tardivitate spirituală ar da dovadă o asemenea încercare săvârșită în țara nemțească. Cu toate acestea Franța de azi se poate numi fără exagerare țara lipsită de genii, fiind acolo geniul poetic ceva ce nu se poate; în același timp Germania e patria geniilor, aici geniul zace ascuns în ne-nunțate locuri, înfloresc în ascunzișuri ieșind ici-colo deodată, fără veste la iveală, în toată splendoarea lui.

Genialitatea fără talent (respândită binisor în Germania) rămâne mută; talentul lipsit de orice genialitate (în Franța la ordinea zilei) se mișcă ușor, ca o pasere, nefiind împedat de ideal. Fiecare va înțelege acum întrucât trezește în străini felul acesta al doilea de-a pătrunde în sufletul popoarelor din chestiune mai multă simpatie pentru Franța decât Germania. Aproape din fiecare francez se reoglindesc calitățile poporului întreg. Când am debarcat pentru ultima dată în Boulogne, a trebuit să

aflu cu părere de rău, că voi fi silit să aștept trei sferturi de ore trenul care avea să mă ducă la Paris; în desperarea mea agrăesc fochistul îngrit de funingine al locomotivei și pot mărturisi, că rar mi-am petrecut atât de bine; am simțit o adevărată părere de rău, când a răsunit deodată: «en voiture, s'il vous plait». Omul n'a știut să vorbească decât de Franța și relațiile de-acolo, însă ce bine le cunoștea. Cu câtă cunoștință de cauză își rostea părerea despre aventurierii dela cârmă. Vorbea cea mai curată limbă franceză, bogată în efervescente de spirit, poenturi, apropouri; ar fi putut, cu absolută siguranță, să-și părăsească locomotiva și să se urce pe tribuna palatului Bourbon, să ia parte la ori ce discuție; nici în privința manierelor nu există deosebire între fochist și președintele republicii: aceeași politeță, simplitate, siguranță, egalitate între om și om, nimic din secăturile medievale ale ordinii de rang și ale solemnității germane. Iată cum devine Franța cea mai plăcută țară a lumii, iată de ce e societatea — de altfel un balast — acolo o plăcere. Ușor vom putea acum înțelege, de ce englezul, care își petrece cele trei luni de vacanță în Franța între francezi (un obicei uzitat foarte des în ziua de azi), când se reîntoarce în patria sa cunoaște destul de bine acest popor. Sufletul francezului n'are multe de arătat, în schimb el nu tănuiește nimic, de aceea impresia e rotunzită, clară. Dimpotrivă englezul, care nepregătit petrece 3 luni în Germania (cum s'a întâmplat adeseori în trecut), va duce cu sine o impresie unilaterală, ocazională, confuză. Pe scările vagonului nu va întâlni nici odată vre-un neamț tipic, — dacă peste tot putem vorbi de așa unul; iar dacă va avea norocul să fie introdus în casa lui, acest german poate în tot decursul serii abia va scoate din gură trei cuvinte săcădate. Sau în cazul contrar devine atât de temeinic, încât pe bietul englez îl iau ameteți. Ori toată discuția e inundată de erupțiuni sentimentale, iar englezul se refugiază. Scurt, aici nu dominează tipul, ci persoana și aproape fiecare neamț mai de însemnată caută, ca oricare altul să-și acordeze inima după dânsul, fapt care îngreuiază mult petrecerea în societatea lor. (Va urma.)

Manifestațiune patriotică.

— Ruteni și Români din Maramurăș. —

Cu privire la cele întâmplate în comitatul Maramurășului și atinse pe scurt în numărul ultim al ziarului nostru ni se comunică următoarele:

După terminarea adunării comitatului Maramurăș, o deputațiune a populațiunii rutene, sub conducerea vicarului Balogh M. s'a prezentat la fișpanul Nyegre László, în fața căruia a tălmăcit sentimentele neclintite patriotice, credute față de rege și sentimentele de jertfă ale Rutenilor maramurășeni. A mulțumit fișpanului, că a luat în anărire poporul rutean, care a fost pentru moment suspicionat, relevând, că prim-ministrul Tisza a dat preoției rutene o splendidă satisfacție. După aceste a prezentat fișpanului următoarea telegramă, adresată Maj. Sale:

Din prilejul adunării comitatului, preoția ruteană g. cat. din Maramurăș, intrându-se după invasiunea dușmană pentru prima oară, privește spre înaltul tron și se roagă fierbinte, ca Maj. Sa să binevoiască prea grătos să primescă omagiile preoției și ale poporului rutean de sub conducerea ei. Fii noștri se luptă eroic pe câmpul de onoare pentru gloria regelui și a patriei noastre urgare, iar noi cultivăm în sufletul credincioșilor, încredințați păstoriei noastre, aici acasă, fidelitatea și iubirea față de Maj. Sa și de patria noastră urgară. Balogh Mihály locotînătorul episcopului de Haidodorog.

Da încheie delegațiunea dând expresiune în spiritul episcopului Firezák convingerii, că fericirea poporului rutean o poate garanta numai deplina contopire în patria urgară, a promis, că în aceeași direcție ea vede chemarea ei de viață. Pre-

oția ruteană a adresat o telegramă și conținu Ștefan Tisza, în care îi mulțumeste deosebi, că în deursul războiului a luat în apărare preoțimea. Fișpanul a mulțumit întru un adănc simțit discurs pentru atitudinea întru înaltă a Rutenilor și a salutat călduros enunțatiunile făcute în ce privește contopirea Rutenilor, rugând cu insistență pe oșii mei, să se abțină de a scoate din sufletul poporului orice fir, care ar sta în vre-o legătură cu ideile schismatice.

În aceeași zi s'a prezentat în fața fișpanului și o delegațiune a preoției și irtelgenței române, sub conducerea vicarului episcopesc Titu Bud pentru a da expresiune sentimentelor loiale și patriotice ale Românilor, în privința cărora nu sunt întrecuți de nici un alt cetățean al patriei, rugându-se să transpună și telegrama lor omagială tronului și prim ministrului. Români au adresat următoarea telegramă omagială Maj. Sale:

În calitatea de vicer episcopesc al Românilor g. cat. din Maramurăș, îndrăznesc și în numele locuitorilor români ai acestui comitat să mă astern cu cel mai profund omagiu în aceste zile grele dar glorioase în fața tronului Maj. Sale și să tălmăcesc fidelitatea noastră nestămutată, eredită dela strămoși, față de dinastia și tronul Maj. Voastre, precum și alipirea neclintită și statornică față de iubita noastră patrie. Să dea bunul Dumnezeu, ca Stăpânul și Regele nostru majestatic să ajungă zilele păcii și ca un principiu puternic să poată stăpâni încă mult timp în fericire marele său imperiu.

Războiul.

A căzut Varșovia! — Vitejia regimentelor ardelene. — Moșii noștri fac minuni.

De pe câmpul de războiu dela răsărit avem de comunicat următoarele: Între Vistula și Bug Rușii au încercat pe mai multe locuri să împedecă înaintarea trupelor noastre, dar fără succes. S'au dat lupte grele, terminate cu înfrângerea Rușilor și cu constrângerea lor de a se retrage. O parte din fortăreața Ivangorod, de pe malul stâng al Vistulei, a ajuns în posesiunea trupelor noastre. Trupele germane au ajuns până la Kupișki, la ost dela Ponieviet La Ostrolenka au fost luate dela Ruși, după lupte crâncene, trecătorile peste Narew. Mai multe mii de Ruși au ajuns de nou în captivitate. La Varșovia trupele rușești au fost respinse până la linia fortificațiilor. Armata comandată de principele Leopold de Bavaria atacă fortăreața. Pretutindenea dușmanul e în retragere. Atacurile sale dela granițele basarabene au fost respinse cu mari pierderi pentru Ruși. Numărul Rușilor, ajunși în captivitate în cursul lunei Iulie, se urcă la 230,000.

La frontul italian toate atacurile desperate ale trupelor dușmane asupra pozițiilor trupelor noastre au fost respinse în mod bravuros. Pe celelalte fronturi nu e de înregistrat nici o schimbare mai însemnată.

Lupta dela Ivangorod.

Despre luptele date la Ivangorod publică ziarele din capitală următorul comunicat oficios:

«În 2 August (ziua sfântului procc Ilie), regimentele românești, aflătoare în legătură cu armata generalului (german) Woysch, au respins pe dușman, sub comanda generalului de Kövess, până la fortificațiile Ivangorodului. În luptele acestea s'au distins mai ales cei din regimentul de infanterie numărul 50 (bravii noștri moși din munți!) cari în războaiele de mai nainte au câștigat chipul regelui pe seama steagului regimentului. La sud-vest frontul Ivangorodului era apărât de opt forturi puternice. Regimentul de infanterie numărul 50 a dat asalt, cu alte părți de trupe, asupra acestor întărituri, și cu mare bravură a cucerit toate pedecile, punând capăt focului ucigător de artilerie. Bravii soldați au tăiat gardurile de sirme și prin golurile astfel create de ei au intrat în pozițiile dindărăt ale Rușilor. În urmă au luat cu asalt și ultima poziție dela Ruși, după ce au spart în o estindere

¹ Houston Steward Chamberlain: Neue Kriegsaufsätze. Wer hat den Krieg verschuldet? Grundstimmungen in England und in Frankreich. Deutscher Friede. (München, F. Bruckmann A. G.) M. 1.

de mai mulți kilometri toate apărările rusești.

Despre bravuroasa prestațiune a acestor trupe dovada cea mai splendidă o formează faptul, că asaltul nu ne-a costat decât numai 241 de oameni, dintre cari 200 răniți mai ușor. *Vitejia dovedită a fost scoasă la iveală cu laudă în ordin de zi, dat din partea generalului Woyrsch și a comandantului de corp Kövess.* Prisonierii ruși povestesc, că a fost o admirabilă privești, cum infanteriștii noștri mergeau în mijlocul focului ucigător, întâi cu liniște hotărâtă, dar apoi cu elan irresistibil au dat asalt asupra pedecilor rusești, cu aceeași liniște și disciplină, ca și cum s'ar afla la manevre!

Onoare vouă, iubiti soldați români, cari faceți servicii atât de prețioase patriei și tronului! Suntem mândri de isprăvile voastre estreaordinar de bravuroase!

A căzut Varșovia!

Intr'un moment norocos am pus pe hârtie cuvintele publicate în numărul trecut al ziarului nostru, că Varșovia, frumoasa capitală a Poloniei rusești, care e totodată și o puternică fortăreață, cu numeroase forturi moderne, are se cadă în curând. Marele eveniment s'a întâmplat chiar mai curând decum credeam și așteptam. Trupele germane și-au făcut ieri, Joi, înainte de amiază, intrarea în ea, cucerindu-o dela Rușii, cari simțindu-se prea slabi pentru a o putea apăra, s'au retras și au cedat o învingătorilor Germani. Telegrama, care ne-a anunțat ieri după amiază îmbucurătorul eveniment, sună astfel: «Armata comandată de principele Leopold de Bavaria, a spart ieri (Mercuri) și astănoapte linia esternă și internă a forturilor la Varșovia, unde trupele rusești de acoperire au manifestat o rezistență îndârjită. Orașul a fost ocupat astăzi (Joi) de trupele noastre (germane).»

La Varșovia deci Germanii bavarezi, la Ivangorod Românii din Munții Apuseni și din celelalte părți ale Ardealului au făcut minunile, despre cari istoria va vorbi cu multă admirație. Trăiască!

NOUTĂȚI.

Moștenitorul de tron în Budapesta. Cetim în ziarele din capitală, că Alțeta Sa imperială și regală, Arhiducele Carol Francisc Iosif, moștenitorul nostru de tron, sosește mâine, Sâmbătă, în 7 August n. la Budapesta, împreună cu soția sa, Arhiduceza Zita. Locuința o vor avea în palatul regal din Buda și vor rămâne șapte zile în capitala țării noastre.

Distincție. Arhiducele Iosif, comandantul corpului VII de armată, a fost decorat din partea Majestății Sale, Monarhului, cu marele ordin leopoldin, marea cruce cu decorația de război, pentru serviciile prestate pe câmpul de război; iar generalul Borovici a primit dela Majestatea Sa o scrisoare, în care i se mulțumește în termeni foarte călduroși pentru serviciile aduse tronului și monarhiei, ca comandant de armată.

Steagul nostru național. Todeauna când vin știri despre învingeri mai însemnate, raportate de bravele noastre trupe pe câmpul de război, se arborază steaguri pe toate casele din străzile mai principale ale orașului nostru Sibiu. Steaguri de diferite culori, până și steaguri turcești, cu semiluna pe ele. Cu bucurie vedem falfâind tode-auna și steagul nostru național, alături cu tricolorul statului, pe reședința mitropolită, pe frumosul seminar „Adreian”, pe casa „Albinei”, pe casa domnului Dr. Iosif Băduț din piața mare a Sibiului, pe casa în care locuiește domnul medic Dr. N. I. Iu, etc. Sunt chiar și comercianți streini de neamul nostru, cari între diferitele stegulețe cu cari își împodobesc casele la astfel de ocazii, arborază și stegulețe românești. Cea mai plăcută surprindere am avut-o însă Duminecă, la desvâlirea oficială a Ostașului de fier

din Sibiu, când între multe stegulețe de împodobire din jurul ostașului am putut vedea și patru stegulețe naționale românești. Astfel în Sibiu steagul nostru național a fost reintegrat și în mod oficial în drepturile pe cari le avea odinioară în Ardeal. Suntem veseli a putea înregistra acest fapt.

Distincție. Împăratul Wilhelm a făcut o vizită supremului comandant al armatelor noastre, arhiducele Frideric și i-a predat cu această ocazie bastonul de mareșal prusian.

Acceleratul Viena—București. Începând de Sâmbătă circulează de nou trenul accelerat între Viena și București peste Bucovina, prin gara Burdajeni.

Vicar'at în săcuime. Episcopia greco-catolică maghiară dela H. Jdu-Dorog organizează un vicariat pentru sâcurii ardeleni. Reședința noului vicariat va fi Murăș-Oșorheiul.

Regimentul de infanterie Nr. 50. În luptele mari dela Ivangorod s'a distins în deosebi, cum am anunțat, regimentul nostru dela Aiba-Inia, cu numele Marele duce Frideric de Baden. Se recrutează aproape întreg din români, mai cu seamă din partile munților apuseni. Regimentul ex'stă din 176. Până la 1851 a purtat numărul de al 17-lea regiment. După desființarea graniței ardelene s'a transformat în regiment de linie cu nrul 50. Șeful său dela 1908 încoace este Marele duce Frideric de Baden. Flamura regimentului poartă, cum se știe, medalia de aur, care n'o are nici un alt regiment al armatei austro-ungare, iar în cursul războiului acestuia a primit dela împăratul Germaniei un sceg cu „Crucea de fier” pentru vitejia dovedită.

Onomastica reginei. Mercuri, în 22 Iulie (4 Aug s'), s'a celebrat, cum se anunță din București, onomastica reginei Maria a României. În ziua aceasta, a Sf. Maria Magdalena, s'a celebrat servicii religioase și autoritățile au fost închise.

Două vorbiri. Sfârșindu-se primul an de război, țarul se adresează prin ordin de zi către armată și flotă zicând, că de și încă n'au izbutit a zdrobi inimici, totuși nu este permis a și pierde curajul și a se speria de jertfe și încercări noi, care sânt necesare pentru asigurarea existenței imperiului. Țarul își exprimă credința nestăruțată și nădejdea fermă în sfârșitul norocos al luptelor. — Împăratul Wilhelm vorbește într-o proclamațiune către poporul său, reasumând în cuvinte clasice rezultatul războiului de un an. Pacea care va sosi, zice împăratul are să ne aducă garanțele trebuincioase dezvoltării noastre politice, militare și economice atât în țară, cât și pe marea liberă.

Pește s'rat. În Brașov s'a făcut încercarea cu pește sărat, adus din străinătate, pentru a se suplini cu el lipsa cărnii, și încercarea a succedat. Peștele a trecut, publicul a fost mulțumit. Colegii dela „S. D. Tageblatt” din loc, comunicând cetitorilor acest fapt, fac observarea, că încercarea s'ar putea face și în Sibiu. Sigur că s'ar putea face, și multe s'ar mai putea face, precum multe s'ar fi putut face, ca Sibiului să nu ducă nici până acuma lipsurile pe cari au trebuit să le îndure, — dacă am avea și noi la conducere oameni, cari mai știu să și gândească, la nevoile altora, nu numai să rezolveze acte.

De imitat. Ministrul cultelor bavarez a dat învățătorilor o circulară în care îi îndeamnă să combată obiceiul urât de „a batjocori adversarii”. Moravurile țării trebuie edificare fără a face apel la ură și dușmănie, zice circulara ministrului

Distincțiuni. Pentru bravura dovedită în fața dușmanului s'a conferit locotenentului Zeno Cavaler de Pușcariu dela regimentul de husari nr. 2 crucea de merita militară cl. a 3-a cu decorația de război. S'num laudis s'a acordat: locotenentului Iosif Drăghici din reg. de inf. nr. 50; locotenentului în rezervă Dr. Ioan Runcanu din reg. de infanterie nr. 63; sublocotenentului Ioan Galea dela reg. de inf. nr. 31

† Ioan Popeanoș Direcțiunea institutului de credit și economii „Negoiu” din Porumbacu-superior, s'duce la cunoștință înțetarea din viață a membrului său Ioan Popeanoș, comerciant și proprietar, întămplat Mercuri în 22 Iulie v. (4 August n.) 1915, în etate de 55 ani. Inmo mântarea va avea loc Vineri, în 24 Iulie v. (6 August n.) 1915, la 3 ore p. m., în cimitirul gr. or. român din Porumbacu superior. Odihnească în pace!

† Lucian Șepetian, preot gr.-or. român în Chizeteu, dieceza Aradului, fost adm. proleopesc, a decedat în 30 Iulie n. în al 60-lea an al vieții. În veci amintirea lui!

Regină mijlocitoare a păcii? Din Haga se anunță că cu a luptele decisive din Rusia, regina Wilhelmina a Olandei va interverii pentru a mijloci pacea. În cercuri diplomatice se arată multă simpatie față de hotărârea reginei de a încerca să pună capăt războiului.

Emigrarea. Guvernul ungar oprise emigrarea din țară în primul an al războiului. Oprirea aceasta se întinde acum și pentru al doilea an de campanie.

„Agricola”, societate pe acții în Hunedoara. Își ține adunarea generală ordinată în 8 August n. la orele 2 d. a. în localitatea societății din Hunedoara. Bilanțul încheiat cu finea lunii Iunie n. e. arată un profit curat de 17.226 cor. 85 fileri, la un capital societar de 100.000 coroane.

Supliment la Cartea roșie. Ministrul nostru de externe urmează a publicarea șefelor privitoare la faptele pline de brutalitate ale dușmanilor țării. În această primă broșură suplimentară a Cărții roșii se găsesc înșirate cruzimile rușilor, precum și ale englezilor, francezilor și belgienilor comise cu o sălbătăcie de neînchipuit asupra supușilor austro-ungari. Paginile cele mai triste se cuprind în capitolul al treilea, unde se vorbește despre nelegiuirile rusești din Bucovina și Galizia și se descoperă bestialitatea, cu care soldații ruși au tratat pașnicii locuitori fără desosebire de sex și etate. O sumă întreagă de documente vorbește despre instinctele dobocești ale oamenilor, cari au nenorocit femei, copii și moșneg din aceste două provincii.

Regina Elena nu s'a dus la front. S'a scris în mai multe ziare, că regina Elena a Italiei va merge la front. Era gata de plecare; generalul Cadorna vestise curtea regală, că orașele Gradisca și Triestul vor cădea repeze în mâni italiene. Regina avea să-și fiecă intrarea, alături soțului său și în funtea armatei, în orașele „liberate”. În considerare însă, că socoteala de-acasă a lui Cadorna nu s'a potrivit de loc cu cea din țarg, adică: italienii l'insono s'au ales cu o mare neizbăvănă, regina a renunțat la călătoria proiectată și a rămas la Roma.

Apa Someșului este infectată. În urma cazurilor de holera asiatică, ivite în comuna Rodna, autoritățile administrative declară râul Someș de molipsitor. Ete interzis a se scălda în Someș și a bea din apa râului.

Nu i munițiune. Gazele ce stau aproape de guvernul rusesc se plâng erărs de lipsa munițiilor, din vina Angliei. Ziarul Rieci zice, că nu numai muniția lipsește din Rusia, ci și voința de-a învinge. Ruscoe Slovo declară, că nu se mai poate nega primejdia ce amenință Petrogradul după căderea Varșoviei.

Importanța fortărețelor din Polonia. Oficiosu Ruski Invalid scrie, că cetățile Varșovia, Ivangorod, Breslavia și Bialostok au pentru ruși aceeași însemnătate, ce o are la francezi cetatea Verdun, și la englezi cetatea Calais.

Comune pustiite în războiul cu rușii. Între comitatele Ungariei, Zemplinul a suferit în deosebi, atât prin luptele purtate pe teritoriul său, cât și în urma devastărilor dușmane. Constatările oficiale învederează 190 comune pustiite din 440, câte are Zemplinul. Urmele războiului se văd în ruinele caselor incendiate și în tabloul suteilor de familii sjunse la sapă de lemn. În interesul nenorociților din acest comitat s'a pornit o întinsă acțiune de ajutorare.

Lublin și Holm. Două orașe, cucerite de trupele austro-ungare și germane, sânt din cele mai importante ale Rusiei apuseene. Lublinul este, după Varșovia, orașul cel mai frumos al Poloniei, bogat în biserici ortodoxe, romano-catolice și evanghelice. O catedrală din veacul al 13-lea se înalță ca un superb monument istoric. Mănăstiri bătrâne, palate vechi ale familiilor nobile renumite sânt măturile unui trecut plin de fapte mari. În suburbii locuiesc astăzi numai evrei. Pe vremea lageloniilor Lublinul avea 40.000 locuitori. Țării l'au pustiit în veacul al 13-lea, 14-lea și al 15-lea. Rușii l'au cucerit în 1831. — Holmul, cuprins de armata lui Mackensen, e situat în țintul foarte roditor și poartă mare negot de grâne și vite. Orașul e împodobit cu un mare castel și cu mai multe biserici ortodoxe și romano-catolice.

Pe câmpul de onoare 1914—1915. Acesta este titlul unui op mare, editat în limba germană (Auf dem Felde der Ehre 1914—1915) din partea direcțiunii arhivelor imper. și reg. de război din Viena. În această carte sânt înșirați cu numele, în ordine alfabetică, toți cei căzuți pe câmpul de luptă. A apărut până acum volumul I, și peste câteva zile e gata și volumul II. Prețul 3 coroane de volum.

Mitau. Orașul, ocupat acum de trupele germane, este capitala provinciei rusești Curlanda, pe Marea baltică. În Mitau se găseau la 1897 treizeci de mii locuitori, din cari jumătate sânt nemți, un pătrar este jido etc. E oraș vechi, are școli evanghelice, rusești, romano-catolice și una evrească; mai are bibliotecă publică, muzeu, teatru, societăți literare germane, mai multe ziare și 40 de fabrici, care poartă negot întins mai ales cu Rga. S'a anexat Rusiei în anul 1795.

Note și impresii.

Rapoartele generalisimului italian. Lipsa de succes în operațiile prime ale trupelor italiene este atribuită în mare parte timpului nefavorabil din munți. Așa raportează comandantul Cadorna, învinuind ploie și ceață, care împedecă înaintarea vitezei armatei a Italiei.

Când vremea s'a mai îndreptat, comunicatele cartierului general au vorbit pe larg despre „fortăreața (!) de munte Corada”, greșiv de puternică, — dar „n'a putut rezista eroismului incomparabil al italienilor”, cari ca lei s'au aruncat asupra ei și au cucerit-o în asalt... De fapt însă, cum scrie un corespondent suedez care a vizitat frontul austro-italian, platoul Corada n'are fortăreață și dela începutul războiului n'a avut nici un singur soldat austriac...

Asadar cu cine s'au luptat italienii ca lei, când vremea era frumoasă?

Meteorologie. Convorbire între doi cetățeni din Roma.

— Facem Duminecă excursiune la țară? Iutrebă unul.

— Crezi că timpul va fi frumos?

— Sgur nu se poate ști; dar... să așteptăm raportul lui Cadorna!

Necredința. Într-una din taberele noastre, unde sânt pziți prizonieri italieni, subofiterii iau masa într-o sală comună, pe al cărei perete atarnă o tablă. Două freze sânt gravate pe această tablă.

Una este următoarea:

„Roma, 2 August 1914. Nu este trebuință, să asigur în special pe Majestatea Ta, că Italia va răzbi față de aliații săi o atitudine binvoitoare și amicală.”

Astfel vorbă telegrama cunoscută, adresată de regele Victor Emanuel către Monarhul nostru.

A doua frază este scoasă din proclamațiunea din Mai 1915 a Majestății Sale către popoarele din monarhie:

„Regele Italiei mi-a declarat război...”

Ce vor fi gândind prizonierii italieni citindu-le?

Cărți și reviste.

Cercetășii dela sate. Pesă teatrală din viața cercetășilor, în 3 acte. De mai mulți cercetășii blăjini. Blaj, 1915. Tip. Seminarului teologic gr. cat. — O broșură de 30 pagini. Prețul 20 fileri.

Anuarul institutelor de învățământ gr. cat. din Blaj: Gimnaziul superior, Institutul pedagogic, Școala civilă și elementară de fete, Școala de aplicație, Școala învățătorilor de meserii și negustorii. Pe anul școlastic 1914—1915. Cuprind: Urmele domniei române în Ardeal, lucrare istorică și arhologică de Augustin Caliani. Date școlare despre institute. — Corul profesoral dela gimnaziu se compune din 1 director și 15 profesori de studii ordinare Școlari la finea anului: 526, din acestia 84 greco-orientali. Asentați și tolați: 51 elevi. — La institutul pedagogic au funcționat: 1 director și 13 profesori; elevi înscriși 117, între cari 2 gr. orientali; înrolați 43 elevi. — La școala civilă și elementară de fete au funcționat: 1 director și 13 puteri didactice; au fost chemați la oaste 2. Eleve înscrișe 141, gr. or. 17. — La școala pentru învățarea de meserii și negustorii au fost înscriși 61 elevi, din cari au rămas la finea anului 31. — Înscriserile pentru anul școlar 1915—1916 se fac în primele zile din Septembrie n. 1915.

Nr. 293. (126) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea unui post învățătoresc la școala din Săsciori, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Salariu 1200 cor. Cuartir și grădină.

Învățătorul e dator a instrui și în școala de repetiție și a conduce Duminica și sârbătoarea copiilor la biserică și a cânta cu ei.

Concurenții au să-și aștearnă cererile, instruite conform normelor din vigoare, în termenul prefăcut, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și înainte de alegere a se prezenta poporului în biserică, spre a-și arăta dexteritatea în cântări.

Sebeș, 22 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în conțelegere cu comitetul parohial concurent.

Sergiu Medean
protopresb.

Nr. 287/1915. (125) 1—3

Concurs.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela școlile profesionale din comunele jos înscrise, se publică concurs cu termen de 20 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Bărești: salariu 400 cor. din repartitie, 200 cor. dela Prea Ven. Consistoriu arh., restul până la suma recerută, ajutor dela stat. Cuartir în natură și grădină.

Luncani: 600 cor. din repartitie, restul până la suma recerută, ajutor dela stat. Cuartir în natură și lemne de foc.

Valea-Sângeorgiu: 400 cor. din repartitie, 200 cor. dela Prea Ven. Consistoriu arh., restul până la suma recerută, ajutor dela stat. Cuartir în natură, lemne de foc și relut pentru grădină 20 coroane.

Concurenții vor înainta cererile lor instruite cu documentele recerute subsemnatului oficiu în termenul deschis și se vor prezenta în comună spre a cânta și a face cunoștință cu poporul.

Învățătorii aleși sunt datori a conduce copiii în Duminică și sârbători la sf. biserică, și a cânta cu ei răspunsurile liturgice.

Hațeg la 17/30 Iulie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tratului Hațeg.

Dr. Cornel Popescu
protopresbiter.

Concurs.

Pentru liferare de:

1. Pâne de grâu curat.
2. Franzele făcute din făină de grâu curat cu lapte.
3. Făină de grâu curat Nr. 2 și 3.
4. Carne de vițel.
5. Carne de porc.
6. Carne de porc, și
7. Unsoare de porc, toate de prima calitate pentru alimentarea alor 220—250 elevi dela seminarul arhidiecezan teologic pedagogic greco-ortodox român „Andreian” din Sibiu în anul școlar 1915/16

Doritorii de a reflecta la careva din acestea poziții să-și înainteze ofertele în scris, provăzute cu timbru de 1 cor, în persoană la subsemnatul, până în 18/31 August inclusive, unde vor fi mai de aproape și condițiile speciale pentru încheierea contractului cum și eventual alte informații. Ofertele întrate după termen nu se vor lua în considerare.

Tot în acest termen se pot înainta în scris oferte pentru resturile de mâncare dela mese și culii.

Sibiu, la 20 Iulie v. 1915.

Aurel Popoviciu
econ., prof. sem.

(128) 2—3

Nr. 512/1915 prot. (120) 2—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de învățător la școala profesională ort. rom. din Ruja, protopresbiteratul Agnitei, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela comuna bis. din repartitie 540 cor. 40 fl.
 2. Aruncul după dare de 5% 49 cor. 60 fl.
 3. Ajutor dela stat 540 cor.
 4. Lemne de foc 5□ comutați 60 cor., pe care învățătorul pe speșele sale să le facă și aducă din pădurea comunală.
 5. Cuartir în natură constător din 2 odăi, bucătărie, cămară, pivniță și pod.
 6. Grădină 1/4 jug.
- Toată leafa să plătește lunar anticipativ.

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Dela învățătorul ales și întărit se cere:

1. Să instrueze copiii de școală dela 6—12 și dela 13—15 ani în sensul normelor și legilor în vigoare.

2. Să dea ajutor cantorului la Utrenie și să cânte cu elevii la sf. liturghie și la Vechernie în Duminică și sârbători în biserică.

3. Să țină în seriile de iarnă de 2 ori pe săptămână școală cu adulții din cetit și cântări bisericesti și populare.

4. Grădina școlii de pomărit să o lucre instruiind elevii.

Doritorii de a ocupa acest post să înainteze rugărilor ajustate cu documentele necesare la Oficiul protopopesc al Agnitei în termenul sus indicat și să se prezinte în vre-o Duminică sau sârbătoare în biserică spre a face cunoștință cu poporul și a dovedi dexteritatea în cântare eventual și în cuvântare.

Dintre concurenți vor fi preferiți cei ce au și pregătire teologică, având aceștia prospecte a-i urma actualului paroh bătrân și morbos în funcțiune.

Agnita, 17 Iulie 1915.

În înțelegere cu comitetul parohial concurent.

Ioachim Muntean
protopop.

Nr. 399/1915. (107) 3—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de capelan parohial, cu drept de succesiune, ce s'a sistemizat pe lângă veteranul paroh Vasile Orăsan din Murăș-Sâniacob, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt:

a) Jumătate din venitele porțiunii canonice fasonate în coala B.

b) Toate venitele stolare, din bir și zile de lucru.

c) Cuartir în natură și ajutorul de capelan dela stat.

Reflectanții cari vor avea să îndeplinească toate afacerile parohiale își vor aștepta petițiile concursuale instruite în ordine în termen deschis subsemnatului oficiu protopresbiteral și se vor prezenta în parohie spre a face cunoștință cu poporul.

Turda, la 25 Iunie 1915.

Oficiul protopresbiteral în conțelegere cu comitetul parohial.

Iovian Murășan
protopresb.

Primesc băeți
de 8—10 ani din familie bună în cvartir cu vipt pe semestrul școlar 1915/1916.
A se adresa la: P. rhaifia, Besztercze.
(115) 2—2

Atelierul tehnic pentru dinți
Strada Măcelarilor Nr. 30
a lui
E. Dieker
(119) iarăși s'a deschis. 2—2

La **Librăria arhidiecezană, Sibiu**, se află de vânzare editura proprie:

EVANGELIA

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceeași și în dos, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Acceași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Acceași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcii, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe ambele părți imprimată evangeliștii și la mijloc restignirea, foile aurite, cu copcii, cu cutie de păstrat **38 cor.**

Evangelia legată în piele roșie, cu cadru aurit și la mijloc cu o cruce imprimată, foile colorate galben cu copcii **27 cor.**

„AGRICOLA”
societate economică pe acții Hunedoara — gazdasági részvény-társaság Vajdahunyd.

Bilanț general — Zárszámadás

pe anul de gestiune al VI-lea, pe timpul dela 1 Iulie 1914—30 Iunie 1915. — az VI-ik üzletéről, 1914. évi július hó 1-től 1915. évi június hó 30-ig.

Activa — Vagyon.	K	f	Pasiva — Teher.	K	f
Cassa în număr — Pénztár készlet	26,527	01	Capital societar — Alaptőke	100,000	—
Cassa de păstr. post. — Postatakarék	539	26	Fond de rezervă — Tartalékalap	33,000	—
Giro-Conto la Banca Austro-Ung. — Giro-Conto Osztrák-Magyar Banknál	688	64	Fond de pensuni — Nyugdíjalap	26,021	42
Efecte — Értékpapírok	38,650	—	Depuneri spre fructificare — Takaréketétek	555,597	08
Efectele fond. de pens. — Nyugd. értékpap.	18,000	—	Reescont — Visszleszámitolás	111,408	—
Escont — Váltótárca	449,811	—	Lombard — Lombard kölcsön	5,000	—
Salda-Conti și cont curent jár. — Salda-Conti és előlegek	162,472	21	Dividendă neridicată — Fel nem vett osztalék	1,363	18
Afaceri de buc. și mori — Gabonaügyletek és malmok:			Conturi creditoare — Hitelezők	4,036	37
a) Bucate în magazine: cucuruz, grâu, ovăș, orz, făină, etc., conform inventarelor — Gabonakészlet a raktárokbán: tengeri, buza, zab, árpa, liszt stb. leltár szerint	20,718	26	Interese transitoare anticipate — Átmeneti kamatok	2,100	—
b) Edificiul și inventarul morii artificiale — műmalmom leltári készletei	71,458	05	Profit curat — Tiszta nyereség	17,226	85
Realități: casa și magazinele proprii — Ingatlanok:					
intézeti ház és raktárok	62,000	—			
Mobilier — Felszerelés	3,000	—			
Debitori — Adósok	1,888	47			
	855,752	90			855,752

Contul Profit și Perdere — Nyereség és Veszteségszámla

Debit — Tartozik. pe timpul din 1 Iulie 1914—30 Iunie 1915. — 1914. évi július hó 1-től 1915. június hó 30-ig. Credit — Követel

Debit — Tartozik.	K	f	Credit — Követel	K	f
Interese de depuneri — Betéti kamatok	31,920	98	Interese și provizii de escont — Válto-kamat és jár.	35,815	20
Interese de reescont și lombard — Visszleszámitolási lombard kamat	11,841	—	Inter. de Salda-Conti — Salda-Conti kamat	4,607	67
Salare și bani de cvartir — Tisztifizetések és lakpénz	10,654	03	Interese de efecte — Értékpapír kamat	1,914	—
Spese de birou și administrație — Üzleti költségek	4,381	96	Câștig la bucate și la mori — Gabona ügyletek és malmok jövedelmei	41,257	56
Contribuție: — Adó: directă și comunală — egyenes és községi	8,400	—	Provizii, mijlociri etc. — Jutalékok stb.	5,147	50
Contribuție după dep. — betét kamatadó	3,192	10			
Amortizări — Leírások	1,122	01			
Profit curat — Tiszta nyereség	17,226	85			
	88,738	93			88,738

Hunedoara — Vajdahunyd, 30 Iunie 1915.

Vasile C. Osvadă m. p.
director executiv — vezérigazgató.

Pentru contabilitate:
Nicolau Macrea m. p.
secretar — titkár.

DIRECȚIUNEA: — IGAZGATÓSÁG:

Dr. George Dubleșiu m. p. **Dr. Vlad m. p.** **George Rain m. p.** **George Henția m. p.** **Ioan Dima m. p.**
prezident — elnök.

Conturile prezente le-am revidat și le-am aflat în deplină ordine. — Jelen számlákat megvizsgáltatuk és jelen rendben találtuk.

COMITETUL DE SUPRAVEGHIARE: — FELÜGYELŐBIZOTSÁG:

Ioan I. Lăpădatu m. p. **Constantin Dăncilă m. p.** **Eremie Muntean m. p.** **George Pop m. p.** **Romul Albu m. p.**
prezident — elnök.

(124) 1—1

editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.